

travelbook

Alicante i Costa Blanca

PRZY
ZAKUPIE
**ebook
gratis**

**ERGO
HESTIA**

**Ubezpieczenie
w podróży**

Autorka przewodnika: Dominika Zaręba

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Dominika Zaręba

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Opracowanie kartograficzne: Rafał Bletek

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

© OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: ULABUKA

Dziękujemy Patronato de Turismo de la Costa Blanca za udostępnienie wielu pięknych fotografii do przewodnika.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorka oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorka oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bealt1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-2205-9

Copyright © Helion, 2016

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubią to!**
- **Nasza społeczność**

travelbook

Alicante i Costa Blanca

PRZY
ZAKUPIE

ebook
gratis

Dominika Zaręba

Kup książkę

Poleć książkę

Guadalest i twierdze interioru

Kiedy ruszymy nieco dalej w głąb interioru, znajdziemy miasteczka z bajkowymi zamkami pamiętającymi czasy Al-Andalus. Jednym z najczęściej odwiedzanych jest Guadalest – odważnie wzniesiony na stromej skale zamek zbudowany przez Maurów z położoną u jego stóp wioską i turkusowym jeziorem o tej samej nazwie. Zamek miał być nie do zdobycia, a chrześcijanie przejęli twierdzę dopiero u schyłku rekonkwisty. Góry prowincji Alicante kryją wiele innych zabytków sztuki obronnej, owianych historią i legendami z czasów Moros y Cristianos (czyli Maurów i chrześcijan), dość wymienić zamki w Castalla, Biar, Villena, Sax itd.

Isla de Tabarca

(wal. Illa de Tabarca)

i autentyczne porty rybackie

Tajemnicza Tabarca – wysepka bez samochodów – oddalona jest tylko 8 km od wybrzeża w Santa Pola i 22 km od Alicante. W wyspiarskim, otoczonym murami miasteczku, zamieszkałym przez mniej niż 60 osób, króluje sztuka kulinarna. Rodzinne restauracje serwują pyszne dania rybne i *arroses*.

Na Costa Blanca w portach rybackich wciąż można zobaczyć tradycyjne licytacje ryb i owoców, zwane *subastas*, podczas których wielu właścicieli hoteli i restauracji zaopatruje się w świeże produkty. *Subastas* odbywają się najczęściej po zachodzie słońca, po powrocie rybaków z morza, m.in. w Santa Pola, El Campello, Villajoyosa, Moraira, Calpe i in.

Kup książkę

Poleć książkę

Denia – brama na Baleary i krewetki

Dawna wioska rybacka jest dzisiaj dużym portem i tętniącym życiem kurortem nadmorskim z ładną starówką i mauretańskim zamkiem. Codziennie odpływają stąd promy na Baleary – najbliższa Ibiza leży niespełna 88 km od wybrzeża. Najbardziej znanym produktem lokalnym jest czerwona krewetka z Denii – *gamba roja de Denia* – zwana też czerwonym złotem Morza Śródziemnego. W tutejszych restauracjach można delektować się potrawami z owocami morza – najsłynniejszy jest lokal szefa kuchni Quique Dacosta (z trzema gwiazdkami Michelin), który rozszławił w świecie potrawy z czerwoną krewetką.

Turystyka aktywna

Coraz więcej turystów docenia walory regionu, jakby stworzonego do uprawiania sportów na świeżym powietrzu. Znajdziemy tu ponad 200 szlaków pieszych w górach i na wybrzeżu, wymagające trasy rowerowe – szosowe i górskie, a także ambitne trasy wspinaczkowe. Costa Blanca to niezliczone oferty dla miłośników sportów wodnych – żeglarstwa, windsurfingu, kitesurfingu, kajakarstwa morskiego, nurkowania etc. W Santa Pola odbywa się międzynarodowy półmaraton, a w Denii i Alicante – liczne regaty.

Kup książkę

Poleć książkę

Alicante

Historyczne miasto portowe z burzliwą historią jest stolicą prowincji i regionu Costa Blanca (ponad 332 tys. mieszkańców). Strzeże go potężna, tajemnicza twierdza arabskiego pochodzenia – Castillo de Santa Bárbara, położona na skalistym wzgórzu Benacantil wcinającym się w morze. Choć Alicante (wal. Alacant) nie wyróżnia się bogactwem zabytków, jest dość chaotyczne w zabudowie, a czasem robi wrażenie zakurzonego, to jednak ma w sobie coś autentycznie hiszpańskiego, pociągającego i radosnego. Przyjazną i otwartą społeczność lokalną tworzy harmonijna mieszanka narodów i kultur, a na ulicy można usłyszeć także język walencki – dialekt *valenciano alicantino*. Na co dzień toczy się tu normalne życie, którego turystyka jest tylko jednym z elementów. Jason Webster, amerykański pisarz i reporter, który osiadł w Hiszpanii (zob. s. 15), pisał: „Przyciągało

mnie jednak nie tyle samo miasto, ile raczej jego mieszkańcy. Odczuwało się tu prostą przyjemność płynącą z obcowania z innymi ludźmi, z rozmów, pogawędek...” Alicante jest szczególnie kolorowe podczas obchodzonych z rozmachem wielu świąt i festi. Najśłynniejszą imprezą są Ogniska św. Jana – ★ **Las Hogueras de San Juan**, związane z prastarym kultem ognia.

HISTORIA

Pierwsze ślady osadnictwa, odnalezione w okolicach Serra Grossa, pochodzą jeszcze z epoki brązu – drugiego tysiąclecia p.n.e. Zachowało się wiele pozostałości po osadach Iberów, którzy zasiedlali region od IV w p.n.e. Od III w p.n.e. zatokę kolonizowali Fenicjanie i Grecy, którzy nazywali powstałą tu osadę handlową – Acra Leuke – „białą twierdzą”. Hamilcar

▲ Panorama starówki Alicante

Kup książkę

Poleć książkę

★ Las Hogueras de San Juan (wal. Les Fogueres de Sant Joan)

Mieszkańcy Alicante od niepamiętnych czasów witali nadejście lata, organizując pikniki na plaży, paląc ogniska, tańcząc wokół ognia i kąpiąc się w morzu. Ta tradycja nabrała kształtu oficjalnego święta w 1928 r. pod nazwą **Ognisk św. Jana**. Fiesta trwająca od 20 do 29 czerwca ma związek z prastarym kultem ognia, który miał oczyszczać i odganiać złe moce. Przygotowania do święta zaczynają się już w maju wyborem królowej obchodów Bellea de Foc w wersji dorosłej i dziecięcej, które – ubrane w tradycyjne ludowe stroje i koronkę na głowie – przewodniczą parodom (kandydatki zgłaszają poszczególne dzielnice). Punktem kulminacyjnym imprezy jest Noc Świętojańska, zwana *la Nit del Foc* (nocą ognia) z 23 na 24 czerwca. Najpierw odbywa się pochód *Ninots* – wielkich kolorowych rzeźb – pomników i postaci z kartonu lub drewna przedstawianych w sposób satyryczny, a wykonywanych specjalnie na festę. O północy następuje ich uroczyste podpalenie. Świętu towarzyszą przeróżne imprezy kulturalne, pokazy ogni sztucznych, zabawy taneczne, średniowieczny jarmark, a także degustacje tradycyjnych potraw, zwłaszcza *coca de Sant Joan* (kruchego ciasta z warzywami nadziewanego tuńczykiem i cebulą).

▲ Kolorowe *Ninots* przed Casa Carbonell

▲ Królowa obchodów Bellea de Foc

Barcas – kartagiński wódz, ojciec Hannibala – doceniał jej strategiczne położenie obronne. Jednak dopiero Rzymianie stworzyli prawdziwe miasto, które nazywali Lucentum (Leukante) – czyli „miastem światła”.

Alicante rozkwitło w średniowieczu za panowania Maurów, kiedy było bardzo ważnym portem śródziemnomorskim najpierw w kalifacie kordobańskim, a później taife Denii i Almerii. Arabowie, którzy panowali tu od 718 do 1248 r.,

Port w Alicante

Port w Alicante jest chyba najbardziej ruchliwym zakątkiem miasta. W marinie cumują eleganckie łodzie, z nabrzeża odpływają statki turystyczne (m.in. na wyspę Isla de Tabarca – zob. s. 96) i kutry rybackie, a wzdłuż nadmorskiej promenady spacerują tłumy wczasowiczów i mieszkańców. Pośród budynków portowych wyróżnia się dawna giełda rybna **Lonja del Pescado** z początków XX w., reprezentująca styl historyzmu z elementami *neomudejar* (nawiązującymi do architektury arabskiej) – obecnie miejsce czasowych wystaw. Podczas upalnych dni turyści i mieszkańcy odpoczywają w tutejszym nadmorskim parku, najstarszym w mieście **Parque de Canalejas**, założonym pod koniec XIX w., ze stuletnimi figowcami dochodzącymi do 20 m wysokości, fontannami, posągami lwów i mapą Hiszpanii wrytą w skale.

Na nabrzeżu obok mariny można zwiedzić **Museo de la Volvo Ocean Race** – muzeum słynnych regat dookoła Ziemi, które odbywają się co trzy lata. Alicante już trzy razy było miejscem startu tych prestiżowych zawodów żeglarskich 📍 **Muelle de Levante, Puerto de Alicante**, tel. +34 965 138 080, www.volvo-oceanrace.com, czynne latem (do 12 X): wt.–sb. 11.00–21.00, nd. i św. 11.00–15.00, zimą wt.–czw. 10.00–14.00, pt.–sb. 10.00–18.00, nd. i św. 10.00–14.00.

▲ Port na archiwalnej fotografii, źródło: Wystawa Museo de Alicante

Kup książkę

Poleć książkę

wzniesli warowny zamek na wzgórzu Benacantil (Banu-l-Qatill), na wysokości 166 m n.p.m., a u jego stóp na zboczu wybudowali stare miasto Vila Vella, które do dzisiaj zachowało średniowieczny układ ulic. Maurowie, nawiązując do rzymskiej tradycji, nadali mu nazwę Medina Laquant albo Al-Laquant, później zaadaptowaną bezpośrednio do języka walencjkiego jako Alacant.

Po rekonkwiescie miasto przejął infant Alfons, późniejszy Alfons X Mądry, król Kastylii i Leónu, nadając arabskiemu zamkowi symbolicznie chrześcijańską nazwę św. Barbary. W 1249 r. Alicante stało się częścią Królestwa Walencji. Tytuł miasta otrzymało w 1490 r. od króla Hiszpanii Ferdynanda Katolickiego. Po odkryciu Ameryki było jednym z ważniejszych miast handlowych Hiszpanii, gdzie chętnie osiadła społeczność międzynarodowa. Napady piratów berberyjskich, epidemie zarazy, wojna o sukcesję hiszpańską, a później wojny napoleońskie burzyły co jakiś czas spokojne życie i zakłócały rozkwit Alicante. Nowy etap rozwoju miał miejsce w czasie epoki przemysłowej – ważnym bodźcem było doprowadzenie tu linii kolejowej z Madrytu w 1858 r. W czasie hiszpańskiej wojny domowej miasto bardzo długo broniło się przed dywizją generała Franco, będąc swoistym bastionem Republiki.

WARTO ZOBACZYĆ

Orientacja w centrum miasta

Centrum miasta rozłożone jest pomiędzy portem a dwoma wzgórzami – Benacantil (166 m n.p.m.), na którym wznosi się zamek ★ **Castillo de Santa Bárbara** (zob. s. 68), oraz od północy **Monte Tossal**

▲ Explanada de España

o wysokości 85 m n.p.m. z zamkiem **Castillo de San Fernando**. Główna promenada nadmorska, wysadzana palmami, ciągnie się równoległe do portu od parku **Parque de Canalejas** po **Plaza Puerta del Mar**, gdzie zaczyna się główna plaża miejska **Playa del Postiguet**. Sercem miasta jest **El Barrio**, najbogatsze w zabytki, które rozłożyło się pomiędzy **Rambla de Méndez Núñez** a wzgórzem zamkowym. Najstarsza część starówki to przyklejona do Benacantil mikrodzielnica, dawna arabska medina – **Santa Cruz** – z białymi domami, wąskimi uliczkami i kwiatami w kolorowych donicach. Ważnym węzłem komunikacyjnym jest **Plaza Luceros**, skąd wyruszają tramwaje, a w pobliżu znajduje się dworzec kolejowy RENFE.

Zwiedzanie centrum miasta

Spacer po najstarszej części Alicante możemy zacząć w porcie przy Plaza Puerta del Mar. Tutaj zaczyna się słynna promenada palmowa ★ **Explanada de España**

Kup książkę

Poleć książkę

El Castillo de Santa Bárbara

★ **El Castillo de Santa Bárbara** – zamek św. Barbary – wznosi się na skalistym wzgórzu Benacantil o wysokości 166 m n.p.m. Początki zamku sięgają IX w. i panowania Maurów, chociaż na zboczach wzgórza odkryto ślady archeologiczne po epoce brązu, czasach Iberów i Rzymian. El Castillo de Santa Bárbara jest ikoną i symbolem Alicante, a także jedną z największych średniowiecznych fortec w Hiszpanii, która miała ogromne walory strategiczne. Samo wzniesienie mieszkańcy nazywają także **La Cara de Moro** – „głową Maura”, bo rzeczywiście jego kształt – kiedy patrzy się od strony plaży Postiguet – przypomina ludzką twarz z profilu. Chryścianie zdobyli zamek 4 grudnia 1248 r. pod dowództwem infanta Alfonsa, przyszłego króla Alfonsa X Mądrego, który też nadał mu obecną nazwę. Twierdza miała znaczenie militarne do XVIII w., później służyła jako więzienie.

Opuszczone mury udostępniono do zwiedzania w 1963 r., a zabytkiem opiekuje się dzisiaj **Museo de Alicante MUSA**. Twierdza składa się z trzech części na różnych poziomach, reprezentujących inne epoki – od XIV do XVIII w. Całość ma ciekawą formę otwartego muzeum, wiele w nim inspirujących wyobrażeń wystaw stałych i czasowych o historii i dziedzictwie regionu oraz odkryciach archeologicznych na wzgórzu.

Twierdza została zbudowana na trzech poziomach:

- ◆ Najwyższy poziom zwany jest „La torreta” – od najstarszej (XIV w.) wieży Torre de Homenaje. Zachowały się tu najstarsze fundamenty z XI i XIII w. Najwyższy punkt („Macho del Castillo”) to miejsce pierwotnej arabskiej alcazaby. Roztacza się stąd niezwykła panorama Alicante – doskonale widać El Barrio z portem i najbardziej charakterystycznymi zabytkami, białe domy i wąskie uliczki dzielnicy Santa Cruz. Jest też kawiarenka, centrum dla odwiedzających, kilka wystaw MUSA i winda.
- ◆ Poziom środkowy, najbardziej rozległy, reprezentuje fragmenty twierdzy z XVI w. Zobaczymy tu m.in. ruiny kościołka św. Barbary Ermita de Santa Bárbara, bastiony królowej Baluarte de la Reina i króla Baluarte del Rey (bastiony to część umocnień budowanych w narożnikach

▲ Zamek w XVI w., źródło: Museo de Alicante

obwałowań twierdzy), koszary wojska Cuartel de la Tropa etc. Z punktów widokowych przy bastionach i wieżach obronnych rozpościera się niezwykle widok na miasto i zatokę, można napawać się nim, rozpoznając charakterystyczne budowle i miejsca Alicante. W dolnej części obok bramy wejściowej na zamek znajduje się sklepik La Bodiga del Castell z pamiątkami, książkami i mapami, dwie kawiarnie, a wewnątrz budynku koszar – wejście do długiego korytarza, który zaprowadzi nas do windy.

- ◆ Najniższy poziom z XVIII w. zajmuje parking. Rozciąga się stąd widok na północną i północno-wschodnią część miasta ze wzgórzem Sierra Grossa, plażami i blokowiskami ciągnącymi się po horyzont.

Na wzgórzu zamkowe można wspiąć się od strony parku La Ereta i dzielnicy Santa Cruz albo po murach, na które wejdziemy od Av. Alfonso X El Sabio (kawałek za Mercado Central). Winda wybudowana wewnątrz skały od strony plaży Postiguet pozwala wjechać na zamek za opłatą 2,70 EUR (wjazd na poziom 1. – środkowy i 2. – górny). Natomiast zjazd jest bezpłatny, dlatego warto przespacerować się na wzgórze, by po obejrzeniu widoków zjechać windą prosto na plażę, skąd już niedaleko do portu. Na zamek dojeżdża też Turibus. 📞 tel. +34 965 152 969; zamek czynny X–III codz. 10.00–20.00, IV–IX codz. 10.00–22.00, wstęp gratis, zwiedzanie z przewodnikiem 3 EUR od 16 lat; wystawy czynne codz. 10.00–14.30 i 16.00–20.00; winda kursuje w godz. 10.00–20.00 (ostatni kurs w górę o 19.20, w dół o 19.40).

▼ Ruiny kościółka św. Barbary

Kup książkę

Poleć książkę

Elche

Duże miasto regionu (ponad 227 tys. mieszkańców), położone w interiorze nad rzeką Vinalopó, tworzy z Alicante tzw. wielki zespół miejski. Swoją sławę zawdzięcza dwóm obiektom wpisanym na Listę światowego dziedzictwa UNESCO – **El Palmeral**, czyli największemu w Europie gajowi palmowemu (zob. s. 84) oraz **Misterium z Elche** – średniowiecznemu spektaklowi teatralnemu ku czci Matki Bożej (zob. s. 83).

Elche (wal. Elx) szczyci się bogatą sztuką kulinarną – potrawą numer jeden jest *arroz con costra* – pachnąca szafranem zapiekanka z ryżem, kielbasą wieprzową *longaliza* i pomidorami. Sady i ogrody miasta i okolic obfitują w wysokiej jakości owoce i warzywa. Posmakujemy tu pysznych daktyli, fig oraz słynnych granatów, na bazie których

powstało wiele lokalnych przepisów kulinarnych. Elche kojarzy się z rzemiosłem obuwniczym i espadrylami, a także oryginalnymi wyrobami z liści palmy daktylowej, zwłaszcza białymi palmami z Elche, wykorzystywanymi podczas uroczystych obchodów Niedzieli Palmowej.

HISTORIA

Osadnictwo w regionie rozpoczęło się już w neolicie, ok. 5000 r. p.n.e., na terenach leżących ok. 2 km na południe od dzisiejszego centrum miasta – w miejscu zwanym **l'Alcúdia**. W V w. p.n.e. powstała tu ważna osada Iberów, która utrzymała się aż do inwazji kartagińskiej w 280 r. p.n.e. Z tych czasów pochodzi bezcenny w światowej skali zabytek kultury iberyjskiej – **Dama z Elche**.

Granaty z Elche

Granaty z Elche – odmiana *granada mollar de Elche* – należą do najbardziej cenionych na świecie. Są bardzo słodkie, a jasnoczerwone ziarenka łatwo się oddzielają. W sadach Elche i okolic, na powierzchni 3000 ha produkuje się 90% tych owoców w całej Hiszpanii,

a większość przeznaczana jest na eksport. Granaty z Elche nazywa się *superfrutas* – superowocami, gdyż mają najwięcej ze wszystkich odmian antyoksydantów, witamin C, B i E oraz minerałów, takich jak: magnez, cynk, potas, wapń, żelazo. Od kilku lat w Elche organizowany jest konkurs na przepisy z granatów; a pod koniec 2015 r. owoce wpisano na listę produktów regionalnych chronionych w UE [zob. www.granadaselche.com](http://www.granadaselche.com).

Kup książkę

Poleć książkę

ELCHE

Kup książkę

Poleć książkę

Rzymianie założyli osadę Colonia Iulia Ilici Augusta, która rozwijała się na szlakach handlowych, wykorzystując niedaleki port w dzisiejszej Santa Pola (Portus Ilicitanus). Po panowaniu Wizygotów tereny przejęli muzułmanie i przenieśli miasto do nowej – obecnej – lokalizacji, dzielnicy Vila Murada. W XIII w. Elche należało do taify Murcji.

W czasie rekonkwisty chrześcijańskiej w 1265 r. król Jakub I Zdobywca

podbił miasto, a w miejscu meczetu wznosił świątynię ku czci św. Marii Matki Bożej. W XIX w. rozwinął się tu przemysł obuwniczy (na czele z produkcją espadryli), który przyczynił się do rozkwitu gospodarczego ośrodka. W czasie wojny domowej Elche pozostało wierne Republice. W 1996 r. założono tu wyższą uczelnię – Universidad Miguel Hernández de Elche, imienia republikańskiego poety (zob. s. 114).

L'Alcúdia i Dama z Elche

Pozostałości po pierwszej osadzie w regionie udostępnione są do zwiedzania w formie muzeum na otwartym powietrzu – **Yacimiento Arqueológico L'Alcúdia**. To tutaj w 1897 r. znaleziono słynną Damę z Elche – niezwykle dzieło sztuki Iberów pochodzące z 400–300 r. p.n.e.

Zona archeologiczna z ruinami i Muzeum Monograficznym przybliżają historię miasta od neolitu po czasy Wizygotów. Wśród wydobytych przez archeologów fragmentów zabudowy miasta zobaczymy mury rzymskie, termy wschodnie i zachodnie, domy Iberów i Rzymian, świątynię Iberów, bazylikę wczesnochrześcijańską oraz miejsce, gdzie odkryto Damę z Elche. Miał ją znaleźć podczas prac na polu 14-letni chłopiec. Rzeźbę kupił francuski archeolog Pierre Paris i do 1941 r. gościła w Luvrze. Rząd Franco odkupił ją od Francji w zamian za dzieła Velázquez i El Greco. Dzisiaj jest wystawiona w Narodowym Muzeum Archeologicznym w Madrycie. Rzeźba wyobraża kobietę – najpewniej bogatą przedstawicielkę ówczesnej arystokracji, kapłankę, a może boginię – z bardzo ozdobnym przybraniem głowy. Popiersie wysokości 56 cm zostało wykonane z wapienia; pierwotnie było polichromowane. Z tyłu ma głęboki otwór średnicy 18 cm – mógł służyć jako urna albo schowek na relikwie; do dzisiaj pozostaje to tajemnicą. **i** c. de Dolors km 1,7, na południe od centrum Elche, tel. +34 966 611 506, www.laalcudia.ua.es, czynne: wt.–sb. 10.00–20.00, X–III godziny mogą się zmieniać, nd. i św. 10.00–15.00, Muzeum Monograficzne czynne: wt.–sb. 10.00–15.00, nd. i św. jw., wstęp 5 EUR, bilet ulgowy 2 EUR, dzieci poniżej 6 lat gratis.

▲ Figura w parku inspirowana Damą z Elche

Kup książkę

Poleć książkę

WARTO ZOBACZYĆ

Zwiedzanie centrum miasta

Elche, o dość chaotycznej i wysokiej zabudowie, wkomponowane jest w niezwykle krajobraz gajów palmy daktylowej. Centrum miasta z kilkoma cennymi zabytkami przytulone jest do wschodniego brzegu rzeki Vinalopó i ze wszystkich stron otoczone palmowymi ogrodami. Spacer po najstarszej części możemy zacząć od parku miejskiego **Parque Municipal**, gdzie zobaczymy pierwsze „morze palm” (park jest częścią zespołu krajobrazowego UNESCO El Palmeral – zob. s. 84).

Palacio Altamira z końca XV w. to najbardziej charakterystyczny zabytek świątyni starego miasta. Wzniesiono go na pozostałościach dawnych murów z XII–XIII w. – najstarszym fragmentem jest wieża Torre de Homenaje. Pałac zbudował señor Gutierre de Cárdenas – kastylijski notabl i prominentna postać w czasach Królów Katolickich, burmistrz Toledo i główny rachmistrz królestwa Kastylii i Aragonii. Na przestrzeni wieków

był siedzibą hrabiów z Altamiry, później fabryką tekstylną i więzieniem. Obecnie w pałacu ma siedzibę Muzeum Archeologiczne i Historii Elche – **Museo Arqueológico y de Historia de Elche (MAHE)**

📍 c. Diagonal del Palau 7, tel. +34 966 658 203, czynne: pn.–pt. 10.00–18.00, sb. zwiedzanie z przewodnikiem, nd. 10.00–15.00, wstęp 3 EUR, dzieci poniżej 6 lat i w nd. gratis. Wykorzystując multimedia i stawiając na interaktywność, muzeum opowiada o najdawniejszej historii miasta – od czasów prehistorycznych, przez osadnictwo Iberów, wpływy rzymskie, Wizygotów, po epokę muzułmańską i wreszcie nowożytność. W 2006 r. przez pół roku w wieży Altamiry gościła oryginalna Dama z Elche – obecnie jest tam kopia tego dzieła sztuki. Wartość jej ubezpieczenia podczas ekspozycji wyliczono na 15 mln euro (!).

Sercem i ikoną starego miasta jest bazylika św. Marii – **★ Basílica de Santa María** z charakterystyczną szafirową kopułą. To tutaj odbywa się słynne Misterium z Elche. 📍 Plaza Santa Maria 2, czynne: codz. 7.00–13.00 i 17.30–21.00, wejście gratis. Świątynia powstała w miejscu

▼ Pałac Altamira

Kup książkę

Poleć książkę

dawnego meczetu (najpierw był tu kościół gotycki pw. św. Marii). Stanowi przepiękny przykład hiszpańskiego baroku. Została wzniesiona między 1672 a 1784 r. z udziałem wielu projektantów, wśród których był także znany barokowy architekt **Jaime Bort y Meliá** (autor m.in. głównej fasady katedry w Murcji). W bazylice znajdziemy także inne style architektoniczne – od elementów gotyckich, przez rokoko po neoklasyczne (we wnętrzu). Najbardziej reprezentatywna jest bogato rzeźbiona barokowa fasada Wniebowzięcia i Koronacji Matki Bożej z 1682 r. autorstwa Nicolása de Bussy urodzonego w Strasburgu, ale uznawanego za hiszpańskiego rzeźbiarza epoki baroku (tworzył także w Murcji i Orihueli). Warto wspiąć się na wieżę – dzwonicę **Torre Basilica de Santa María**, by po pokonaniu 170 schodów podziwiać panoramę miasta i sady palmowe z lotu ptaka. **i** www.campanariomiradorelche.com, czynne: codz. 10.30–15.00, VII–IX 11.00–19.00, wstęp 2 EUR, ulgowy 1 EUR, dzieci do 5 lat gratis. W bazylice można

▲ Szafirowe kopuły bazyliki św. Marii

z odwiedzić Muzeum Marii Dziewicy Patronki Elche – **Museo de la Virgen de la Asunción Patrona de Elche**, w którym zgromadzono kolekcję sztuki sakralnej dokumentującej kult Matki Boskiej wśród mieszkańców miasta. **i** wejście od Plaza de Santa Isabel 6, czynne: wt.–sb. 10.00–14.00 i 15.00–18.00, nd. i św. 10.00–14.00, wstęp 2 EUR, ulgowy 1 EUR.

W pobliżu głównego placu z bazyliką św. Marii wznosi się almohadzka wieża **Torre de Calahorra** z XIII w., która jest pozostałością dawnych murów miejskich. Podczas trzęsienia ziemi w 1829 r. straciła 10 z oryginalnych 25 m. Klimatyczne okna w stylu neoarabskim pochodzą z XIX w. **i** c. Uberna 14, czynne: wt.–sb. 10.00–14.00 i 15.00–18.00, nd. i św. 10.00–14.00, wstęp 3 EUR, ulgowy 1 EUR, dzieci poniżej 6 lat gratis.

Z zabytków mauryjskich przetrwały oryginalne Łaźnie Arabskie – **★ Baños Arabes** z 1150 r. – najlepiej zachowany tego typu zabytek w prowincji Walencja. Znajdują się w podziemiach dawnego

▲ Neoarabskie okna wieży La Calahorra

Kup książkę

Poleć książkę

★ Misterium z Elche – Misteri d'Elx (lub Festa d'Elx)

Misterium z Elche jako pierwszy w Hiszpanii zabytek kultury niematerialnej znalazło się na liście UNESCO w 2001 r. Złożony z dwóch aktów spektakl teatralny, pisany wierszem, oparty jest na średniowiecznym dramacie z XV w. Przedstawienie, które co roku odbywa się w Basílica de Santa María, opowiada o śmierci, wniebowstąpieniu i koronacji Najświętszej Marii Panny. Tekst zredagowano w języku walenczkim, z niewielkimi fragmentami po łacinie. Tradycja przetrwała dzięki bulli papieskiej Urbana VIII z 1632 r., w której papież pozwolił Elche na dalsze wystawianie dramatu w kościele.

Muzyka pochodzi z różnych epok – średniowiecza, renesansu i baroku. W przedstawieniu – tak jak to było pierwotnie w średniowieczu – nie grają kobiety, a w rolę Marii wciela się młody chłopiec ubrany w białą-niebieskie szaty. Pierwszy akt o zaśnięciu Bogurodzicy wśród aniołów i apostołów, zwany *Vespra*, odgrywany jest 14 sierpnia. Inscenizacja drugiego aktu – *La Festa* – ma miejsce w dniu Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny 15 sierpnia. Później festa przenosi się na ulicę.

Istnieją dwie teorie dotyczące pochodzenia misterium. Według jednej miało upamiętniać odbicie miasta z rąk muzułmanów przez króla Jakuba I Zdobywcę. Druga legenda jest bardziej romantyczna. W 1370 r. Francesco Cantó – żołnierz straży przybrzeżnej zobaczył na morzu drewnianą skrzynię. Po wyłowieniu znaleziska okazało się, że we wnętrzu skrzyni ukryta była figura św. Marii oraz tekst misterium.

📍 www.misteridelx.com; nie płaci się za udział w Misterium. Za opłatą można uczestniczyć w próbach generalnych 11, 12 i 13 VIII. W roku parzystym także 1 XI można zobaczyć dodatkową inscenizację albo uczestniczyć w jej próbach 29 i 30 X.

Jeśli nie uda nam się wziąć udziału w feście, tajemnice i klimat misterium poznamy w **Museo de la Festa**, które gromadzi elementy dekoracji, stroje, instrumenty z przedstawień. Zobaczymy tu ciekawą makietę bazyliki,

a także audiowizualną prezentację o tym niezwykłym święcie z efektami specjalnymi. 📍 c. Major de la Vila 25, tel. +34 965 453 464, czynne: wt.–sb. 10.00–14.00 i 15.00–18.00, nd. i św. 10.00–14.00, wstęp 3 EUR, ulgowy 1–1,50 EUR, dzieci poniżej 6 lat i w nd. – gratis.

★ Villajoyosa

Uroczyste miasteczko marynarzy i kame-ralny kurort (33,2 tys. mieszkańców) położone jest u ujścia rzeki Amadorio do morza. Charakterystyczne są kolorowe fasady budynków, niespotykane nigdzie indziej na wybrzeżu. Miały one ułatwiać marynarzom rozpoznawanie swoich domów z dużej odległości na morzu. Kiedy żona przygotowała posiłek, zapalała w oknie lampkę oliwną, aby mąż wiedział, że powinien już wracać na ląd...

Nazwę miejsca (wal. La Vila Joiosa) tłumaczy się jako „radosne miasto”. W Villajoyosie jakby inaczej pada światło, podkreślając malowniczość i tajemnicę tego zakątka, który w szczególny sposób uchronił się przed komercjalizacją... Miasto szczyci się bogatymi tradycjami gastronomicznymi, słynne są artystyczne wyroby czekoladowe. W porcie odbywają się tradycyjne licytacje ryb – *subastas*, a restauracje serwują najlepsze dania kuchni regionalnej bazujące na

świeżych produktach z morza i ogrodu oraz ryżu. Ze względu na dziedzictwo i festiwale kulinarne miasto nosi tytuł La Vila Gastronòmica.

WARTO ZOBACZYĆ

Starówka – *casco antiguo* – z kolorowymi domami i wąskimi ulicami jest zabytkiem historyczno-artystycznym Hiszpanii. W VI w. p.n.e. istniała tu osada Iberów. W czasach rzymskich Villajoyosa mogła być miastem Alonis, założonym około V w. p.n.e. Układ dzisiejszej otoczonej murami starówki jest jakby reliktem z czasów rekonkwisty chrześcijańskiej. Miasto założył w 1300 r. Bernardo de Sarriá, admirał korony aragońskiej i króla Jakuba II Sprawiedliwego. Miało strategiczne położenie dla obrony wybrzeża przed atakami muzułmanów. Mury miejskie **Murallas**, których fragmenty zachowały się do dzisiaj, pochodzą z XVI w.,

- ▼ Fiestas de Moros y Cristianos na plaży w Villajoyosa

Kup książkę

Poleć książkę

Regionalne potrawy z Villajoyosa

- ◆ *caldoso* (wał. *arrós caldoso*) – potrawa z duszonych ryb, owoców morza i ryżu, którą je się łyżką jak gęstą zupę
- ◆ *arrós amb llampuga* – ryż z makrelą i karczochemi
- ◆ *arrós amb ceba i carabassa* – ryż z cebulą i dynią
- ◆ *els polpets amb ceba i oregana* – ośmiorniczki w sosie cebulowo-oreganowym
- ◆ *suquet de peix* – potrawa duszona z różnych gatunków ryb, krewetek, ziemniaków i pomidorów z szafranem; typowe danie regionalne Katalonii, Walencji i Balearów.
- ◆ *caldero de peix* – ryż przyrządzany na wywarze z ryb złowionych przy skalistych brzegach o charakterystycznym intensywnym smaku, przyprawiony papryką *ñora* i szafranem.
- ◆ *tortada d'ametla* – ciasto migdałowe

▲ *Caldoso* – są różne sposoby przyrządzania tej regionalnej potrawy

kiedy Filip II nakazał budowę nowych obwarowań w związku z częstymi najazdami piratów berberyjskich na wybrzeże. Charakterystyczny jest też rząd wielobarwnych domów przyczepionych do

murów i „zawieszonych” nad brzegiem rzeki – **las casas colgantes**.

W centrum starówki wznosi się ufortyfikowany kościół Wniebowzięcia NMP – **Iglesia de Nuestra Señora la Asunción**

Kup książkę

Poleć książkę

z XVI w. Jest pięknym przykładem katalońskiego gotyku. Surowość tego stylu przełamuje bogato zdobiona (w stylu barokowym) kaplica św. Marty, patronki miasta – Capilla de Santa Marta – z figurą świętej wykonaną z polichromowanego drewna z przełomu XVI i XVII w. Niektórzy wierzą, że jest to część dziobu statku z XVI w. znaleziona na plaży 📍 **Plaza de la Iglesia**, www.laasunciondelavila.es, czynne: pn.–czw. 11.00–13.00, msze św. nd. X–III 19.00, IV–IX 19.30.

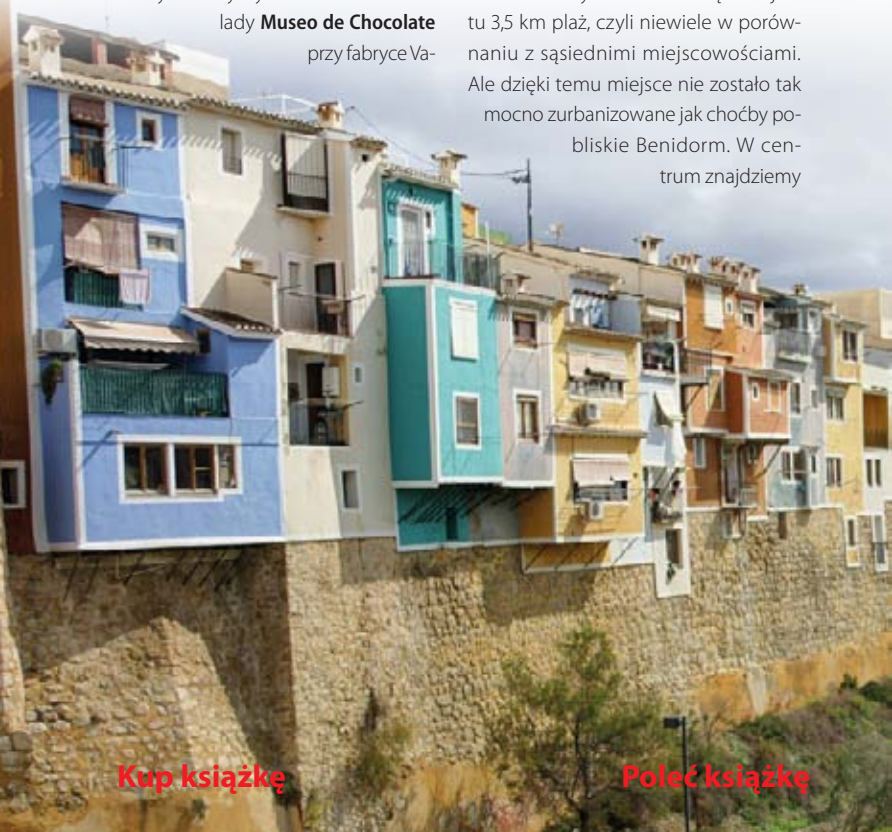
Przy ulicach Colón i de Canalejas zachowały się ciekawe kamienice reprezentujące różne style architektoniczne XIX i XX w.

Villajoyosa kojarzy się także z czekoladą. W mieście jest kilka wytwórni kakaowych słodczy oraz Muzeum Czekolady **Museo de Chocolate** przy fabryce Va-

lor, działającej od 1881 r. Dowiemy się w nim o słodkiej historii i fascynującym procesie produkcji czekolady. 📍 **c. Pianista Gonzalo Soriano 13**, położone po przeciwnej – od starego miasta – stronie torów tramwajowych, tel. +34 966 810 451, www.valor.es, zwiedzanie z przewodnikiem gratis, pn.–pt. w jęz. hiszp. 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 18.00 i 19.00, w jęz. ang. 11.00 i 16.00, w sb. w jęz. hiszp. 10.00, 12.00 i 13.00, w jęz. ang. 11.00. W sierpniu odbywa się co roku Fiesta de Chocolate – Xocolatíssima.

PLAŻE

Na wybrzeżu Villajoyosa można odpoczywać na kilku piaszczystych plażach i w kamienistych zatokach. Łącznie jest tu 3,5 km plaż, czyli niewiele w porównaniu z sąsiednimi miejscowościami. Ale dzięki temu miejsce nie zostało tak mocno zurbanizowane jak choćby pobliskie Benidorm. W centrum znajdziemy

Święta Marta – cudowna patronka miasta

O wstawiennictwo św. Marty prosili mieszkańcy w trudnych momentach historycznych. 29 lipca 1538 r. miała ukazać się i ocalić miasto przed piratami. 8 maja 1653 r. na jej wizerunku pojawiły się cudowne łzy. Święta płakała przez dwie godziny, w tym samym czasie, kiedy król Filip IV podpisywał zgodę na budowę zbiornika wodnego do irygacji pól otaczających miasto. Te udogodnienia pozwoliły mieszkańcom przetrwać ciężkie czasy suszy i głodu w XVII w., a miasteczko rozwinęło się gospodarczo i zwiększyło znacznie swoją populację. Na pamiątkę tego wydarzenia 8 maja obchodzone jest święto **Lágrimas de Santa Marta** (Łzy św. Marty). Niesamowite jest to, że data 8 maja pojawia się w historii także w roku 1300, kiedy Bernardo de Sarriá zakłada miasto... Ku czci św. Marty, od ponad 250 lat, odbywają się także **Fiestas de Moros y Cristianos** (24–31 lipca) z inscenizacjami historycznymi przy głównej plaży, do której o świcie 28 lipca przybijają statki piratów berberyjskich (ta część przedstawienia nazywa się *desembarco*).

▲ Wizerunek św. Marty na azulejos

▼ „Zawieszane domy”
nad rzeką Amadorio

Kup książkę

Poleć książkę

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Alicante i Costa Blanca

Costa Blanca to dla turystów z Polski obszar stosunkowo nieznan. Głównym ośrodkiem słonecznego „Białego Wybrzeża” jest Alicante, historyczne miasto, w średniowieczu należące do Maurów, położone u stóp wzgórza zamkowego i skupione wokół starej dzielnicy Barrio de Santa Cruz. Region słynie jednak przede wszystkim z pięknych plaż, eleganckich kurortów i wcinających się w morze skalistych cypli. Coś dla siebie znajdą tu także miłośnicy aktywnego wypoczynku, tradycyjnych hiszpańskich fiest i regionalnych specjałów kulinarnych.

- Zabytki kilku epok
- Popularne plaże i kurorty
- Klimatyczne miasteczka interioru
- Parki naturalne, góry i saliny
- Produkty regionalne i targi rybne
- Wyśmienita kuchnia autorska

PRZY
ZAKUPIE
**ebook
gratis**

Instrukcję pobrania wersji elektronicznej przewodnika znajdziesz na ostatniej stronie książki!

Nr katalogowy: 38344

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Bezdroża

Przewodniki Łodzi Olszany

Sprawdź najnowsze promocje:
<http://bezdroza.pl/promocje>
 Przewodniki najchętniej czytane:
<http://bezdroza.pl/bestsellery>
 Zamów informator podróżniczy:
<http://bezdroza.pl/newsletter>

Hellon SA
 ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
 tel.: 32 230 98 63
 e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-2205-9

9 788328 322059 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA